

βιτρίνα ή, σύνηθ. βιτρίνα Κέρκ. Πελοπν. (Μεσσ.)
Έκ του Γαλλ. *vitrine*.

1) Ύαλοσκεπές παράθυρον ἐμπορικοῦ καταστήματος εἰς τὸ ὁποῖον προτίθενται τὰ πρὸς πώλησιν ἀντικείμενα, ὑαλόφρακτος προθήκη σύνηθ. : "Ο,τι καλύτερο ἔχουν τὰ μαγαζιά τὸ βγάζουν 'ς τὴ βιτρίνα. || Φρ. Εἶναι ὅλος βιτρίνα (ἐπὶ τοῦ ἐπιδεικνυομένου) Λεξ. Ἐλευθερουδ. Δημητρ. Συνών. βιτρίνα. 2) Σκευοθήκη μὲ ὑάλινα θυρόφυλλα Κέρκ.

3) Ύαλοπίναξ Νάξ.

βιτρίνι τό, ΓΨυχάρ. Ὀνειρ. Γιαννίρ. 489 — Λεξ. Μπριγκ.

Έκ του οὐς. βιτρίνα.

Βιτρίνα 1, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἀν. : "Ετρίζαν τὰ βιτρίνια καὶ τὰ τζάμια 'ς τὸ μαγαζὶ ΓΨυχάρ. ἔνθ' ἀν.

βιτριόλι τό, λόγ. σύνηθ.

Έκ του Γαλλ. *vitriol*.

1) Τὸ θεικὸν ὀξύ. 2) Τὸ ἄλας θεικὸς σίδηρος, εἰδικώτερον πράσινο βιτριόλι, ἢ τῶν ἀρχαίων μελαντηρία. Συνών. καρμπογιά, μαυρί. 3) Τὸ ἄλας θεικὸς χαλκός, εἰδικώτερον βιτριόλι μαβί, τὸ ἀρχαῖον χάλκανθον.

4) Ἡ στυπτηρία (ὡς χρήσιμος μετὰ τῶν ἀνωτέρω εἰς τὴν βαφικὴν). [**]

βίτς ἐπιφών. Σκῦρ.

Λέξις πεποιημένη.

Τὸ ἐπιφών. χρησιμοποιεῖται ὡς κλητικὸν πρὸς τὰ ὀρφανὰ ἐρίφια ἢ ἀρνία νὰ θηλάσουν.

βίτσα ή, κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. οβίτσα Ἡπ. Θεσσ. Πελοπν. (Γέρμ.) ζίτσα Πόντ. (Ἀμισ. Οἰν.) βίτσα Στερελλ. (Ἀράχ.) βέτσα Τήλ. βέτσα Νίσυρ. βαβίτσα Κύπρ.

Τὸ μεσν. οὐς. βίτσα, ὁ ἐκ του Λατιν. *vitea*.

1) Εὐθύς, λεπτὸς καὶ εὐλύγιστος κλώνος δένδρου ἢ θάμνου, ἰδίως δὲ λύγου χρησιμεύων καὶ ὡς μαστίγιον κοιν. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. : Φρ. Βίτσα ποῦ θέλει! (εἶναι ἄξιος δαρμοῦ, συνών. φρ. ξύλο ποῦ τοῦ χρειάζεται.) σύνηθ. Μι τ' βίτσα νὰ τοῦ βαρέσ' νὰ κινήσ' (ἐπὶ οἰκίας καθαροτάτης) Μακεδ. (Νάουσ.) || Παροιμ. Ὅσο 'ν' ἡ βίτσα δροσερὴ τὴν κάνεις ὅ,τι θέλεις (ἐνόσω εἶναι τις νέος εἶναι ὁ χαρακτήρ του εὐπλάστος, συνών. παροιμ. Ὅσο 'ν' ἡ βέργα τρυφερὴ τὴν κάνεις ὅ,τι θέλεις) Κρήτ. Χλωρὴ γυρίζ' ἡ βίτσα (συνών. τῇ προηγουμένῃ) αὐτόθ. || Ἄσμ.

Σὰ δαχτυλίδ' ἡ μέση σου, σὰ βίτσα τὸ κορμί σου,

χαρὰ 'ς τὸ νεὸ ποῦ δὰ σταθῇ γαδρὸς γιὰ ὄνομή σου

αὐτόθ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Διήγ. παιδιόφρ. στ. 785 (ἐκδ. Wagner) «τυφλώνουν σε, κακότηχον, δέχνουν σε μὲ τὴν βίτσαν». 2) Μαστίγιον ἀποτελούμενον ἐκ βραχείος ραβδίου εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁποίου ἔχει προστεθῇ λεπτὸν σχοινίον Εὐβ. (Ὁξύλιθ.) Κέρκ. Πελοπν. (Τριφυλ.) Στερελλ. (Καλοσκοπ.) — Λεξ. Βυζ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Συνών. μαγκούρι. 3) Ὁ καυλὸς τοῦ ἀγριοκρομμύου, τῆς σκίλλης Κύπρ. Συνών. βιτσάδα, βιτσάδιν. 4) Ἐκαστον τῶν καλαμίων τῶν τιθεμένων κατὰ πλάτος τοῦ περὶ τὸ ὀπίσθιον ἀντίον τυλισσομένου στημονίου διὰ νὰ μὴ συσφίγγεται τοῦτο Κρήτ. (Βιάνν.) 5) Ξυλίνη στεφάνη βαρελλίου Θράκ. (Αἰν.) Συνών. βέργα 7, στεφάνι, τσέρκι. β) Ἐπιρρηματ., μέχρι στεφάνης Εὐβ. (Κουρ. κ.ά.) Θεσσ. Πελοπν. (Καρυὰ Κορινθ.): Τὸ γιόμισε βίτσα τὸ βαρέλλι Καρυὰ Κορινθ. Τοῦ πιθάσ' εἶνι βίτσα γιμᾶτον Εὐβ. Τὸ παπῶρι ἦτανε βίτσα Κουρ. Τοῦ γέμ'σα βίτσα βίτσα Θεσσ.

6) Ἐλασμα μετάλλινον Θράκ. (Σηλυβρ.): Μία βίτσα ἀσημένια - μαλαματένια. Συνών. βέργα 13. 7) Εἶδος γλυκύσματος ἐπιμήκους Μεγίστ. 8) Εἶδος ραφῆς Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Ἡπ. (Ζαγόρ.) Πελοπν. (Μεσσ.)

βιτσάδα ή, Κύπρ.

Έκ του οὐς. βίτσα καὶ τῆς καταλ. -άδα (Ι).

Βίτσα 3, ὁ ἰδ.

βιτσάδιν τό, Κύπρ.

Έκ του οὐς. βιτσάδα.

Βίτσα 3, ὁ ἰδ.

βιτσάκι τό, Κρήτ.

Ἐποκορ. του οὐς. βίτσα διὰ τῆς καταλ. -άκι.

Μικρὰ βίτσα. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βεργάκι 1.

βιτσαλάκι τό, Κρήτ.

Ἐποκορ. του οὐς. βιτσάλι διὰ τῆς καταλ. -άκι.

1) Βιτσάκι, ὁ ἰδ. 2) Βέργα χρησιμεύουσα πρὸς γόμωσιν τοῦ τουφεκίου.

βιτσάλι τό, Κρήτ.

Ἐποκορ. του οὐς. βίτσα διὰ τῆς καταλ. -άλι.

Βιτσάκι, ὁ ἰδ. : Ἄσμ.

Κ' ἡ μάνα τζη τὴν ἔδερε μ' ἓνα χρυσὸ βιτσάλι, δέσνει τὴν κί ὁ κύρις τὴν μὲ τὸ χρυσὸ βιτσάλι.

βιτσαράκι τό, ἀμάρτ. βιτσαράτσι Κύθν.

Ἐποκορ. του οὐς. βιτσαράι διὰ τῆς καταλ. -άκι.

Βιτσάκι, ὁ ἰδ.

βιτσαρξά ή, ἀμάρτ. βιτσαρά Κρήτ. (Σητ.)

Έκ του οὐς. βιτσαράι καὶ τῆς καταλ. -ξά.

Βιτσεά, ὁ ἰδ. : Ἐκίνησέ μας τοοὶ βιτσαρξές χωρὶς νὰ τοῖ κάμωμε πρᾶμα.

βιτσαράι τό, Πελοπν. Ρόδ.

Ἐποκορ. του οὐς. βίτσα διὰ τῆς καταλ. -άρι.

Βιτσάκι, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἀν. : Ἄσμ.

Κι ὁ δάσκαλος τὸν ἔδειρε μὲ τὸ χρυσὸ βιτσαράι

Ρόδ.

Καὶ οκεῖ τὸ μανικάκιν του καὶ πέφτει ἓνα βιτσαράι αὐτόθ.

βιτσαῖτος ἐπίθ. Κρήτ.

Έκ του οὐς. βίτσα καὶ τῆς καταλ. -ατος.

1) Ταινιωτός, ραβδωτός, ἐπὶ ὑφάσματος. 2) Ραδινός, λεπτοφυής, ἐπὶ ζώου.

βιτσεά ή, βιτσεά Μέγαρ. Πελοπν. (Λεῦκτρ.) Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ.) βιτσέ Δ.Κρήτ. (Σφακ. κ.ά.) βιτσία Πόντ. βιτσεά κοιν. βιτσά Αἰγιν. Ἰκαρ. Ἰων. (Κρήν.) Α.Κρήτ. Σύμ. φ'τσεά Ἰμβρ. βετσεά Βιθυν. Νίσυρ. Τήλ. βετσα Ἀμοργ. Θήρ. Πάτμ. βουτσεά Ἡπ. οβιτσεά Πελοπν. (Γέρμ.) βιτσεά Κάσ.

Έκ του μεσν. οὐς. βιτσεά. Πβ. Πρόδρομ. 3,223 (ἐκδ. Hesseling - Pernot) «καὶ ὡς οὐ νὰ τὸν ἐκβάλωσι συρόμενον ἀπέκει, | βιτσεάς συνάσσει ὁ ταπεινὸς πολλὰς καὶ ἀναριθμήτους».

Ἡ διὰ βίτσας πληγὴ, τὸ διὰ βίτσας κτύπημα ἔνθ' ἀν. : Φρ. Δίνω βιτσεά (καταφέρω πληγὴν διὰ τῆς βίτσας) κοιν. Παίζω βιτσεά (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Κρήτ. Δὲν παίρνει βιτσεά τὸ ζῷον (δὲν ἀνέχεται κτύπημα) Πελοπν. (Σουδεν.) || Παροιμ. Νιὰ βιτσεά, σαράντα κολοσοῦσες κ' ἓνα γουρ'να-κάκο (δι' ἐνὸς πλήγματος πολλὰ κέρδη, συνών. παροιμ. μ' ἓνα ζδάρο δυὸ τρυγόνια). || Ἄσμ.

